

3. Zelinska O. Importance of metacognitive skills development for language learning. Young Researchers in the Global World: Vistas and Challenges: Book of Papers of the International Forum for Young Researchers, Kharkiv, April 11, 2019.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-312-5-39>

**THE USE OF DIGITAL STORYTELLING AS A POWERFUL TOOL
OF VISUAL COMMUNICATION IN THE TRAINING
OF A TEACHER TO WORK WITH MEDIA CONTENT**

**ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВОЇ РОЗПОВІДІ
ЯК ПОТУЖНОГО ІНСТРУМЕНТУ ВІЗУАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
У ПІДГОТОВЦІ ПЕДАГОГА ДО РОБОТИ З МЕДІАКОНТЕНТОМ**

Stepanchuk O. V.

*Recipient of the Educational Degree
PhD 011 "Educational, Pedagogical
Sciences" of the Faculty of Pedagogy
Drahomanov Ukrainian State
University
Kyiv, Ukraine*

Степанчук О. В.

*здобувач PhD 011 «Освітні,
педагогічні науки»
педагогічного факультету
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
м. Київ, Україна*

У сучасному світі медіа оточують нас скрізь, вони є невід'ємною частиною нашого життя. І в педагогіці, і в психології медіапростір можна використовувати для покращення якості комунікації у ході викладання та навчання. Важливою складовою сучасної взаємодії між учасниками освітнього процесу є візуальна комунікація. Візуальна комунікація допомагає підвищити якість навчання та збільшити ефективність спілкування викладачів і студентів у сучасному освітньому медіасередовищі. Адже виклики воєнного часу, які постали сьогодні перед усіма сферами життя в Україні, вимагають від освітян досконалої зорієнтованості у віртуальному світі освітнього медіапростору, вправності і майстерності проведення навчальних занять у режимах онлайн чи офлайн, а також у змішаному форматі. А це можливо лише за умови постійного розвитку й удосконалення інформаційно-комунікаційної та медійної компетентностей у всіх

учасників освітнього процесу. Саме тому до професійної підготовки сучасного вчителя сьогодні висувуються особливі вимоги, серед яких важливою складовою є вміння працювати з медіаконтентом та ефективно використовувати його в освітньому процесі. Окрім якісного розуміння різних форм медіаконтенту педагоги повинні також володіти сучасними інструментами створення та застосування цифрового продукту в освітньому середовищі.

Серед сучасних інструментів візуальної комунікації досить поширеною є *цифрова розповідь (Digital Storytelling)* як вид візуалізованої у цифровому форматі традиційної розповіді, що представлена, як правило, у формі *розкадрування*. Цей *інструмент візуальної комунікації* може бути наймовірніше потужним за своїм виховним і навчальним впливом за умови вдалого поєднання усіх його складових. Адже в результаті використання даної технології з'являється авторський медіа-продукт. При створенні цифрової розповіді (digital story) розкадрування "оживлює" слова зі сторінки та інкапсулює уяву аудиторії так, як це не може зробити лише текст. У цифровій розповіді вчитель, так само як і учень, може візуалізувати свою історію, використовуючи зображення, персонажі та сцени, створити насичений та захоплюючий досвід та поділитися ним із широким колом слухачів (глядачів) у соціальних мережах освітнього закладу та медіапросторі взагалі.

У цифровій розповіді використовуються анімація, фото-, аудіо- та відеоматеріали, що робить її комбінованим навчальним засобом, який поєднує в собі візуальну, образну, музичну й словесну складові та задовольняє пізнавальні потреби учнів із різними стилями сприйняття інформації.

Використання цифрових технологій для створення, спільного використання та збереження історій, досліджень, вражень та навчальних матеріалів у формі *цифрових розповідей* може включати в себе використання цифрових інструментів, таких як блоги, відео, аудіопідкасти, вебсайти, соціальні мережі та інші онлайн-ресурси, за допомогою яких автори (викладачі і здобувачі) можуть ділитися своїм власним медіапродуктом малої форми з широкою аудиторією.

Використання цифрової розповіді в освіті може мати низку переваг. По-перше, це дозволяє педагогам і здобувачам створювати та ділитися своїми власними історіями та дослідженнями, що сприяє підвищенню рівня активності та включеності в освітній процес. По-друге, даний метод дозволяє використовувати нові технології та розвивати навички цифрової грамотності. По-третє, це допомагає здобувачам працювати

разом над спільними проєктами та співпрацювати зі своїми однолітками, що може збільшити їхню мотивацію та ефективність навчання. Важливою вимогою до створення цифрової розповіді як малої форми освітнього медіаконтенту є дотримання норм академічної доброчесності: правильного цитування джерел, коректного оформлення посилань, поваги до авторського права. Як комбінований навчальний засіб цифрова розповідь об'єднує в собі візуальну, образну, музичну і словесну складові. А отже, створення і використання digital story сприяє розвитку цілого ряду універсальних навчальних умінь: творчо й критично мислити; збирати, аналізувати, оцінювати та порівнювати інформацію з різних джерел; ставити навчальні завдання й вирішувати їх; створювати власний медіаконтент із використанням сучасних цифрових технологій; ефективно використовувати усну і письмову комунікацію; співпрацювати та створювати власні проєкти тощо. А також сприяє удосконаленню інформаційно-цифрової компетентності, зокрема уміння опрацьовувати основні типи даних (тексти, презентації, графіки, електронні таблиці, аудіо- та відеоматеріали тощо); уникати небезпек в цифровому просторі, уміння перевіряти надійність джерел і достовірність інформації; захищати власні персональні дані в мережі Інтернет; дотримуватися правил академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час використання та поширення електронних (цифрових) освітніх ресурсів.

Цифрова розповідь може бути використана під час вивчення розділів будь-яких навчальних дисциплін упродовж опанування абсолютно різних освітніх програм. А оскільки цифрова розповідь є актуальним форматом підтримання комунікації, на сьогодні існує безліч технічних рішень і підходів для створення такого медіапродукту. Цифрова розповідь може бути реалізована у форматі відеоролика, презентації або HTML-сторінок із медіаконтентом. У мережі Інтернет розміщені пропозиції різноманітних навчальних вебсайтів, які дозволяють ознайомитися з алгоритмами та технологіями створення цифрових розповідей, завантажити безкоштовні допоміжні програми та застосунки, побачити приклади готових цифрових продуктів. Подібні вебсайти можна умовно згрупувати відповідно до рівня інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх авторів цифрових розповідей:

– *Початковий* (ресурси для створення коміксів і цифрові книги): Dvolver, MakeBeliefsComix Pixton, Storyboarding, Stripgenerator, ToonDoo, Newspaper Clipping Generator.

– *Середній* (голосові, розмовні та ресурси для роботи над проектами): Read The Words, Soungle, YAKIToME, Scribblar, VoiceThread, Blabberize, ZamZar.

– *Вищий* (ресурси для презентацій): Keynote, Prezi, Animoto, ESL Video, JayCut. [5, с. 258]

Отже, цифрова розповідь є методом електронної комунікації, що зосереджений на організації медіаконтенту навколо однієї історії. Високий дидактичний потенціал цього методу зумовлений універсальністю та поєднанням візуальної, образної, музичної та словесної складової, а також виконанням низки функцій: наставницької, виховної, мотивувальної, освітньої, розвивальної, просвітницької. Як техніка подачі навчальної інформації цифрова розповідь є надзвичайно потужним інструментом впливу на аудиторію, оскільки вдала комбінація якісної візуалізації, високохудожнього оформлення та підсилюючого музичного наповнення можуть суттєво збільшити (наростити) силу слова та справити незабутнє враження на глядачів (слухачів).

Таким чином, застосування сучасних інструментів візуальної комунікації в освіті, зокрема використання цифрової розповіді для створення медіаконтенту, є необхідними для підвищення ефективності навчального процесу, покращення якості комунікації та включеності у взаємодію усіх його учасників. А належне володіння цифровими навичками у ході використання медіаконтенту в освітньому процесі є важливою складовою професійної підготовки сучасного вчителя, а особливо в теперішніх безпекових умовах війни в Україні, коли онлайн-навчання та дистанційна освіта дозволяють продовжувати освітній процес та зберігати континуїтет навчання навіть при обмеженнях на переміщення та проведення занять в класичному форматі.

Література:

1. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-r#Text> (дата звернення: 19.03.2023)

2. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція) / за ред. Л. А. Найдьоновой, М. М. Слюсаревського. Київ, 2016. 16 с.

3. Нова українська школа: поради для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ : Літера ЛТД, 2019. 208 с.

4. Панченко Л. Ф. Цифровий сторітеллінг в освіті дорослих. *Матеріали II Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конференції «Професійний розвиток фахівця: історія, теорія, технології»*. Київ : ДВНЗ «УМО», 2017.

5. Подліняєва О. О. Медійні технології в освіті: створення та використання цифрової розповіді (Digital Storytelling). *Фізико-математична освіта*. 2017. Вип. 4. С. 256-260. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/fmo_2017_4_50 (дата звернення: 22.03.2023).

6. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», затверджений наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.12.2020 № 2736-20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text> (дата звернення: 23.03.2023).